

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції
“ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНІЙ
ПРОСТІР”

21-22 травня 2009 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТДМУ
“Укрмедкнига”
2009

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції

**“ПРОБЛЕМИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ
МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СВІТОВИЙ ОСВІТНІЙ
ПРОСТІР”**

21-22 травня 2009 року

Тернопіль
ТДМУ
“Укрмедкнига”
2009

УДК 614.253.52(07.07)

Відповідальний за випуск: проф. Мисула І.Р.

Проблеми інтеграції української медичної освіти у світовий освітній простір/ Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції. – Тернопіль : ТДМУ, 2009. – 314 с.

викладання навчального матеріалу викладачем, при пасивному сприйнятті студентами, а це - дуже типова ситуація в аудиторії, причина неефективної діяльності як студента, так і результатів виховної складової навчального процесу. Щоб забезпечити розуміння студентами навчального матеріалу, викладач повинен розкрити не тільки значення того чи іншого елемента, але і його смисл у контексті з іншими елементами соціального досвіду-знаннями, уміннями та практичними навичками. Якім чином на основі діалогу можна успішно створити умови, за яких студент "прожив" би навчання, а не "відбув" би його, оскільки відомо, що цінність навчального заняття залежить не тільки від змісту матеріалу, що вивчається, але й від способу його вивчення, характеру та стилю викладання, і ставленням до них студентів.

Особливу увагу введення студентів у діалог на етапі їх підготовки до активного сприйняття нового матеріалу приділяється таким методичним прийомом, як коротке розкриття значення матеріалу, що підлягає вивченню, для теорії і практики та його зв'язок з попереднім матеріалом; розкриття плану викладання нових знань, який міг би допомогти сприйняти логіку нового матеріалу; аналіз тих чи інших явищ і практичних задач, зіткнення з якими не можуть бути осмислені студентами самостійно; самостійна робота практичного характеру.

Аналіз прикладів конкретного втілення даних дидактичних прийомів показує, що їх об'єднує не тільки ціль - активне сприйняття студентами нового матеріалу, але і створення на занятті діалогу. Зміст навчального матеріалу є тією основою, на якій розгортається діалог. Але планування діалогу здійснюється до початку заняття і будується викладачем з урахуванням особистих якостей студентів конкретної групи. Вирішення цікавих ситуаційних завдань (але зі стандартними умовами) в цьому випадку є доцільними, адже стандартизовані завдання - це не тільки тести. Маніпуляційні лабораторні навички, набуті на лабораторному практикумі, - це також ситуаційні завдання; їх треба якнайширше використовувати.

З нашої точки зору, участь студентів у діалозі передбачає відтворення структури пізнавального циклу на навчальному занятті у явному вигляді, що є, в свою чергу, необхідною умовою підвищення ефективності аудиторної роботи. В цій ситуації забезпечується більш повне і адекватне сприйняття студентами "комунікативних намірів" викладача. При аналізі допущених помилок викладач повинен виходити з того, що помилка являє собою невід'ємний компонент будь-якого пізнавального процесу. Головне те, щоб студент зрозумів свою неправильну чи неточну позицію і зробив правильні висновки. Іншими словами, необхідно перенести акцент заняття з контролю на навчання. І тільки в кінці заняття - застосувати стандартизований контроль.

У кожному діалозі студента та викладача на навчальному занятті є ще один підтекст; пов'язаний з тим, що треба навчити майбутнього лікаря ведення діалогу, уміння висловити свою думку і аргументувати свою позицію. І в цьому випадку, "контроль" з обов'язковою аргументацією своєї позиції набуває статусу "навчання".

Обговорюючи методичні підходи, ось уже декілька років на методичні наради та конференції ми запрошуємо студентів і аналізуємо їх пропозиції та зауваження, що дозволяє вносити корективи в діяльність як студентів, так і викладачів протягом навчального процесу, а не при його завершенні.

Таким чином, враховуючи вище наведене, вважаємо, що тестові технології слід використовувати лише для скринінгової оцінки глибини знань. При цьому тестовий контроль буде найбільш ефективним лише з наступним обов'язковим усним захистом та аргументацією відповіді. Останнє, безперечно, буде сприяти розвитку самостійності при прийнятті рішення, удосконаленню логічної складової мислення, формуванню відповідно до сучасних вимог рівня професійно-орієнтованих знань.

УДК 378.139:681.3.004.651]:616.1/4

Зідрашко Г. А.

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА СИСТЕМА ЯК ШЛЯХ ДО ОБ'ЄКТИВІЗАЦІЇ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Запорізький державний медичний університет

У статті розглядаються питання методології викладання гістології, цитології та ембріології на медичному факультеті Запорізького медичного університету у світлі положення Болонської декларації.

Ключові слова: Болонська декларація, методологія викладання гістології, цитології та ембріології.

В статье рассматриваются вопросы методологии преподавания гистологии, цитологии и эмбриологии на медицинском факультете Запорожского государственного медицинского университета в свете положения Болонской декларации.

Ключевые слова: Болонская декларация, методология преподавания гистологии, цитологии и эмбриологии.

In article are considered questions of teaching of histology, cytology and embryology at medical faculty of the Zaporizhzhia state medical university in view of position of the Bolonian declaration.

Key words: Bolonian declaration, hrinciples and methodology of teaching of histology, cytology and embryology.

Актуальність проблеми. Освіта в Україні повинна відповідати сучасним вимогам. Необхідний перехід до якісної моделі концентрованого навчання протягом обмеженого часу до системи безперервної освіти, достатньо гнучкої, яка б відповідала швидко змінювальній потребі суспільства [1]. Якісна освіта пов'язана з ефективними сучасними навчальними технологіями. До таких технологій належить кредитно-модульна система навчання [3].

Мета дослідження. Впровадити кредитно-модульну систему на кафедрі гістології, цитології та ембріології ЗДМУ та дослідити якість навчання при ній.

Згідно з положеннями Болонського процесу для підвищення об'єктивності оцінки якості знань та набуття практичних навичок з лютого 2006 року на кафедрі введена кредитно-модульна рейтингова система оцінки знань студентів. Рейтинг

визначається з урахуванням якості всіх видів діяльності студента: навчальної, пізнавальної, наукової. Рейтинг сприяє впровадженню здорової конкуренції між студентами в навчанні та самовдосконаленні. Рейтингова система покликана індивідуалізувати систему оцінок, враховувати рівень досягнення та самореалізації в різних сферах навчально-виховного процесу. Ця система вводиться з метою стимулювання систематичної самостійної роботи студентської молоді, підвищення об'єктивності оцінки їх знань та практичної діяльності.

Академічний (навчальний) компонент рейтингової системи вказує на рівень інформаційної обізнаності студента, рівень його загальноосвітніх та профільних знань, вміння використати набуті знання та навички на практиці. Творчо-соціальний компонент враховує активність студентів на практичних заняттях, його плідну роботу в науково-дослідній діяльності. Рейтингова система інтегрує в собі кращі інтелектуальні та творчі якості особистості студента [2].

Експертами кредитно-модульної системи виступають викладач і кафедри гістології, цитології та ембріології. З критеріями рейтингової оцінки студенти знайомляться на першому занятті курсу. На практичних заняттях студенти оцінюються за традиційною системою (отримують оцінку за 4-бальною системою - "2", "3", "4" и "5"), а також в рейтингових балах. До того ж, з різних тем узгодження традиційної оцінки рейтинговим балам різноманітне. Крім того, традиційна оцінка відповідає різним балам, наприклад: за оцінку "4" можна отримати 5 або 6 балів; але оцінка "2" завжди оцінюється 0 балів. Такий диференційований підхід дозволяє найбільш об'єктивно оцінити знання студентів. Перед кожним модулем підраховується загальна сума балів студента, але, якщо студент не обрав мінімальну кількість балів, які є прохідними, до складання модуля він не допускається. Такий студент зобов'язаний перескласти відповідні теми, щоб підвищити свій рейтинговий бал. Тільки після цього він допускається до здачі модуля. Модуль оцінюється окремо. Максимальний бал, який можна отримати за модуль, складає 80. Максимальна кількість балів, яку можна отримати за практичні заняття, складає 120. Потім рейтинг практичних занять і модуля складається, а за середнім показником всіх модулів в кінці курсу проводиться ранжування. Такий принцип примушує студентів готуватися до кожного практичного заняття. Після кожного модуля його результати відбиваються в загальній таблиці "Рейтинг студентів" та розміщується на кафедральній дошці об'яв.

Необхідно відмітити, що відроблені пропущені заняття та лекції не зменшують рейтингового показника і не впливають на оцінку, яку отримує студент при здачі модуля. При оцінюванні модуля в балах враховуються: оцінки за 2 теоретичних питання; оцінка результатів комп'ютерного тестування, яке проводиться за ситуаційними задачами з клінічним спрямуванням з метою підготовки студентів до міністерського ліцензійного іспиту "Крок-1"; оцінка практичних навичок (виставляється з урахуванням вміння працювати з мікроскопом, діагностування морфологічних структур гістологічного препарату та електронограм).

В майбутньому, враховуючи те, що вітчизняна методологія освіти завжди вважалася однією з найкращих у світі, ми плануємо дослідити та порівняти отримані знання студентів, які навчалися за традиційною українською системою освіти, та рівень знань студентів, які вчаться згідно з Болонською декларацією.

Висновки. Таким чином, впровадження кредитно-модульної системи у навчальний процес збільшив зацікавленість студентів у навчанні, також зросла їх відповідальність та бажання самовдосконалюватися, що, в кінцевому рахунку, привело до об'єктивізації самооцінки. Однак скасування традиційного іспиту, згідно з Болонською конвенцією, не дає можливості студенту ще раз повторити та систематизувати увесь вивчений матеріал, у зв'язку з чим губиться цілісність уявлення про дисципліну, що, за нашими уявленнями, мабуть відіб'ється на виживанні знань з курсу гістології, цитології та ембріології у студентів медичних вузів.

Разом з тим, в цілому кредитно-модульна система оцінки діяльності студентів є об'єктивним та справедливим відображенням реальних академічних та творчих досягнень студентської молоді, сприяє вихованню в студентах самодисципліни та сприяє становленню і самовдосконаленню особистості - особистості майбутнього лікаря.

Література

1. Швидкий О. В., Тарасенко К. М. Кредитно-модульна система як складова орієнтовно-особистісного навчання // Медична освіта. -2006. - № 3. - С. 84-86.
2. Сікорський П. І. Кредитно-модульна технологія навчання: Навч. посіб. - К.: Вид-во Європейського університету, 2004. -127 с.
3. Якименко Ю. Кредитно-модульна система як важлива складова інтеграції вищої освіти України до загальноєвропейського простору // Вища школа. - 2004. - № 1. - С. 50-65.

УДК 378.147:004.85

Климнюк С. І., Ткачук Н. І., Романюк Л. Б.

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ І ЙОГО МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського

У статті наведений аналіз анкетування студентів щодо використання кафедральної Web-сторінки та користування системою дистанційної оцінки знань Moodle на кафедрі медичної біології, мікробіології, вірусології та імунології.

The article shows an analysis of students questionnaire poll about department's Web-page and remote testing system Moodle using in the medical biology, microbiology, virology and immunology department.

На сучасному етапі у системі вищої медичної освіти використовуються новітні методи навчання. Основними напрямками інноваційних технологій є збільшення питомої ваги самостійної позааудиторної роботи студентів, комп'ютеризація та